

- *Wanneer verwacht het Werkplein daadwerkelijk efficiencywinst en lagere kosten te realiseren?*

De vraag kan op meerdere manieren worden gelezen. Daarom wordt in de beantwoording zowel teruggekeken als vooruitgekeken.

Bij de vorming van de gemeenschappelijke regeling Werkplein Hart van West-Brabant in 2015 was efficiencywinst één van de doelen. De samenwerking had destijds twee aanleidingen:

- Beter uitvoering geven aan de nieuwe taken en doelgroepen die met de invoering van de Participatiewet bij gemeenten werden belegd; en
- het realiseren van een efficiëncyslag in de bedrijfsvoering. Daarbij is destijds een personele reductie van 15% op het totale personeelsbestand van de zes deelnemende gemeenten afgesproken. Deze reductie is in de periode 2015-2018 gerealiseerd via natuurlijk verloop.

Voor de komende jaren is de ruimte voor aanvullende efficiencywinst en lagere kosten beperkt. De begroting 2027 laat zien dat circa 85% van de lasten voor de bedrijfsvoering bestaat uit loon- en overige loonkosten. Daarbij zijn ook de DVO-kosten voor ondersteunende diensten meegenomen, die oorspronkelijk eveneens onder loon- en overige loonkosten vallen. Daarnaast bestaat circa 8% van de lasten uit ICT-kosten, zoals licenties en kosten voor ICTWBW. Samen vormen deze onderdelen ruim 90% van de totale lasten voor de bedrijfsvoering. Dit zijn kostenposten waarop slechts beperkt kan worden gestuurd.

De belangrijkste beïnvloedbare factor is de omvang van de formatie. Tegelijkertijd is daar terughoudendheid geboden. Een verdere verlaging van de formatie heeft direct gevolgen voor de dienstverlening aan inwoners. De caseload is al hoog en de doelgroep van het Werkplein is sinds de invoering van de Participatiewet juist groter en complexer geworden, mede door de afschaffing van de Wsw en de beperking van de toegang tot de Wajong. Minder inzet op het ene onderdeel kan daardoor leiden tot minder begeleiding, langere doorlooptijden of hogere kosten op een ander onderdeel.

De stijging van de loonkosten in de begroting wordt vooral veroorzaakt door loonindexering en cao-ontwikkelingen. Wanneer cao-verhogingen bekend zijn, worden deze verwerkt in de loonkosten. Voor 2027 is dit deels al aan de orde. Een structurele kostenverlaging is daarom op dit moment niet aan de orde.

- *Wat levert de samenwerking binnen Wegwijzer concreet op, behalve extra overleg?*

Binnen Wegwijzer willen we vanuit de samenwerking met de 3 organisaties (ISD, Werkplein en WVS) een betere route naar ontwikkeling en werk voor onze inwoners organiseren. Dit doen we aan de hand van een aantal concrete projecten. Daarnaast loopt de reguliere dienstverlening van de ontwikkeltrajecten door. We zien dat steeds meer inwoners instromen in een ontwikkeltraject. Tot en met mei 2026 zijn er dit jaar al 114 inwoners gestart in een ontwikkeltraject. De resultaten hiervan worden apart gerapporteerd via Wegwijzer.

- *Hoeveel inwoners stromen duurzaam uit naar werk en hoeveel keren later weer terug in de bijstand?*

De Divosa-benchmark geeft op hoofdlijnen een beeld van de duurzaamheid van uitstroom uit de bijstand. Daarbij wordt onder meer gekeken naar het aantal inwoners dat na uitstroom binnen zes maanden opnieuw een bijstandsuitkering ontvangt. Dit noemen we herinstroom. Herinstroom geeft daarmee een indicatie van de mate waarin uitstroom duurzaam is.

Volgens de Divosa benchmark is de herinstroom van inwoners die naar werk uitgestroomd zijn en binnen 12 maanden weer instromen 11%. In 2025 zijn 88 inwoners uitgestroomd naar werk.

- *Welke financiële risico's zien jullie als gevolg van veranderingen in het asiel- en migratiebeleid?*

De financiële risico's voor het Werkplein zitten vooral op het terrein van bijstand. Daarnaast kunnen er, in mindere mate, gevolgen zijn voor participatie en inburgering.

In de begroting is benoemd dat de verblijfsrechtelijke positie van Oekraïense ontheemden vanaf 2027 mogelijk verandert. Als deze groep in de toekomst recht krijgt op bijstand, kan dit leiden tot extra uitkeringslasten. Op dit moment zijn hierover nog geen definitieve landelijke besluiten genomen. Wanneer dit wel gebeurt, ligt het voor de hand dat het Rijk hiervoor in ieder geval gedeeltelijk compensatie biedt via het bijstandsbudget (BUIG), maar de exacte financiële gevolgen zijn nu nog niet bekend.

Ook andere landelijke ontwikkelingen op het gebied van asiel en migratie kunnen invloed hebben op de gemeentelijke uitvoering. Denk aan de invoering van het nieuwe Europese

migratiepact en de bijbehorende nationale wetgeving. Wat dit precies betekent voor de uitvoering van de inburgering wordt de komende periode duidelijker. Het Werkplein volgt deze ontwikkelingen daarom nauwgezet.

Voor inburgering is het financiële risico op dit moment beperkt. De kosten worden betaald uit rijksmiddelen en deze waren de afgelopen jaren toereikend. Wel moeten de middelen binnen de gestelde termijn worden besteed. Als trajecten niet tijdig worden afgerond en middelen moeten worden terugbetaald aan het Rijk, kan alsnog financieel risico ontstaan.

- *Hoelang is het financieel houdbaar om boven de landelijke taakstelling voor beschut werk te blijven plaatsen?*

Er is bewust gekozen om boven taakstelling te plaatsen. Hiervoor is gekozen, omdat beschut werk voor deze doelgroep vaak het meest passende perspectief biedt. Zonder deze mogelijkheid bestaat het risico dat inwoners langdurig aan de kant blijven staan, met mogelijke gevolgen voor hun ontwikkeling, inkomen, gezondheid en ondersteuning vanuit andere gemeentelijke domeinen.

Daarbij is van belang dat de rijksfinanciering voor beschut werk de komende jaren verandert. Deze financiering wordt gefaseerd en gedeeltelijk meer gekoppeld aan het aantal gerealiseerde plaatsingen. Daardoor wordt het financiële risico van plaatsingen boven de taakstelling naar verwachting beperkt. De exacte uitwerking voor de Werkpleingemeenten wordt meegenomen in de begroting 2028, zodra dit in de rijksbegroting is verwerkt.